

A belügyminiszter súlyos kifogásai a város vagyonkezelés és adminisztrálása ellen

A miniszter szerint a város vagyonleltára irreális, a borfogyasztási rendeleteket nem tartják be, szabálytalanságok történnék az adóhivatalban és a főpénztárban

Leirat a város közönségéhez, amely nem kerül a közönség elé

(A Delmagyarország munkatársától.) Néhány héttel ezelőtt hivatalos minőségben Szegeden járt dr. György Henrik miniszteri tanácsos, aki a belügyminisztérium megbízásából alaposan átvizsgálta a város gazdálkodását és a városi hivatalok működését. A több napig tartó vizsgálat befejezése után visszatért Budapestre és tapasztalatairól részletes jelentést tett a belügyminiszternek.

A nyilvánosság körülbelül ennyit tud arról a vizsgálatról, a vizsgálat eredményét és következményeit azonban nem igen ismeri. Pedig a belügyminiszter a vizsgálat eredményéről szóló jelentés alapján

terjedelmes és meglehetősen szigorú hangu leiratot intézett

— nem a polgármesterhez, nem is a város tanácsához, hanem — a város közönségéhez. Ez a leirat Szegeden volt már akkor is, amikor a decemberi közgyűlés összeült,

a tanács azonban nem tartotta szükségesnek, hogy a miniszter levelét illetékes helyére, a címzetthez, a város közönségét képviselő közgyűléshez továbbítsa.

A leirat valószínűleg az utóbbi időben annyira elszaporodott titkos tanácsulések féltve őrzött aktája maradt, mert a nyilvános tanácsuléseken sem esett szó róla.

A város vagyonkezelésének és számvitelének megvizsgálása dolgában december 4-én keltezett belügyminiszteri leirat tartalmát végre most sikerült megismernünk. A leirat elsősorban a zárszámadásban foglalt vagyonleltár összeállításának módját kifogásolja és elrendeli, hogy a város a vagyonleltárba ezentul az egyes vagyontárgyakat reális értékükkel tüntesse fel, mert

a legutóbb összeállított vagyonleltár nem fejezi ki a város vagyoni helyzetét.

A városi földek értéke lehetetlenül alacsony összeggel szerepel, nem többel, mint amennyivel a legutóbb épített városi bérházak értéke az 1927-ben történt becslés alapján. Ez az irreális értékelés káros hatással lehel és van is a város hitelére. A miniszter ezért arra utasítja a város hatóságát, hogy a reális leltár összeállítása érdekében a szükséges intézkedéseket haladéktalanul tegye meg.

Megállapítja a belügyminiszter, hogy 1927 második felében

a város 9195 bérlője közül 2071 volt hátralekos

és a bérhátralék összege azóta állandóan szaporodott, amiből azt következteti, hogy a bérlők nagy részében nincs meg a bérfizetési készség, vagy a fizetési képesség hiányzik. Felhívja a város közönségét, hogy a földbéreket, a többi haszonbéreket és általában a magánjogi követeléseket a lehetőség szerint hajtassa be és a hátralekók további felszaporodásának vessen gátat.

György Henrik jelentése alapján megállapítja a miniszter, hogy

a város hatósága a borfogyasztási adóra vonatkozó törvényes rendelkezéseket nem tartja be,

így történhetett meg, hogy Rozsi Sándor gazdálkodó az 1922 november 15-én eladott 106 liter bora után esedékesé vált fogyasztási adót csak 1926 január 26-án fizette be ezer papírkorona formájában, holott ebben az időben egy liter bor fogyasztási adója már 2380 korona volt.

Sok kifogásolni valót talált a miniszter a városi adóhivatal működésében is. Elsősorban azt kifogásolja, hogy az együttesen kezelt közszolgáltatások befizetését csak az adóhivatali pénztáros nyugtatja, az ellenőr nem, — hogy

a közalkalmazottak kereseti adójának kezelésénél szabálytalanságok mutat-

Magam is kíváncsi voltam rá, mi a fűtőlős fűleműlet lehet erre felelni. El voltam rá szánva, hogy akármit mond, ráhagyom.

— Spirituszt.

— Bravó! — hajolt előre a katedrálról a tekintély. Tudtomra akarta adni, hogy ő is tudja ám ezt.

Erre aztán egészen vérszemet kaptam.

— No most már írjuk föl a spirituszt vegyképletét. C2... Számmal írd a kétfőt, te kific!

A gyerek fölírta a C2-t, aztán rámnézett.

— No tovább, ahogy következik!

— D...

— A számot is mellé. Ahogy következik!

— D3 E4 F5 I6...

— Elég, mehatsz a helyedre, — vágtam közbe, mert attól féltem, ki fog derülni, hogy a halcinált szóda tudósa nem egészen biztos az ábécében.

A csatát megnyertem. A tekintély lejött a katedrálról és megölelt inasaim szemeláttára.

— Tanár ur, engedje meg, hogy elragadtatásomnak eleget tehessek. Husz éve járok inasiskolai vizsgákra, de szavamra mondom, ilyen művelkedést még nem tapasztaltam.

Szerényen meghajoltam és minden érdemet az inasokra háritottam. Ilyen nagyszerű anyaggal könnyű boldogulni.

— Nem, nem, kérem, — tiltakozott vizsgánk elnöke, — higgye el, a talentom teszi az egészet.

Igazán nem tehetek róla, hogy talentumom hírével egyszerre telekürtölte a szakköröket s mikor másnap leköszöntem az állásomról, küldöttséget vezetett hozzám, hogy vonjam vissza a lemondásomat. De mivel hajthatatlan voltam, legalább diplomát adtak róla, hogy az inasoktatás ügye legfőbb oszlopát vesztette el bennem.

Ezt a diplomát ma is őrzöm, mert nem sok kiállításom van rá, hogy egyéb hivatalos elismerést is hagyhassak az utódaimra.

PATZAUER
RUM
LIKÖR KONYAK

koznak, amennyiben a jelenlegi rendszer mellett nagyon sok közalkalmazott kibújhat a kereseti adó fizetésének kötelezettsége alól,

ami viszont a várost jelentékeny jövedelmétől fosztja meg. Eppen ezért a miniszter sürgős intézkedéseket kíván a várostól.

Megállapítja a miniszter, hogy

a város minden törvényes felhatalmazás nélkül szedi a fogyasztási illetékeket

és annak további szedését szigorúan megtiltja, de felszólítja a város hatóságát, hogy eddigi eljárásáról tegyen sürgősen igazoló jelentést.

(A tárgyalagosság kedvéért meg kell állapítani, hogy amikor ez a leirat megérkezett, a város hatósága már beszüntette a fogyasztási illetékek szedését és erről az intézkedéséről jelentést is tett a tanács a belügyminiszternek. A jelentés és a leirat valószínűleg keresztetkelték egymást.)

A belügyminiszter igazoló jelentést kér a város hatóságától az alkalmazottak illetményeinek kiutalásánál követett eljárásról is, mert a zárszámadás adataiból megállapította, hogy

a főtisztviselők az állami alkalmazottak számára megállapított illetmények felül olyan pótilletményeket is élveznek, amely csak előzetes kormányhatósági jóváhagyás alapján utalhatók ki.

(A tanács erre azzal válaszol, hogy a kérdéses tisztviselők ezeket a pótilletményeket még annak a kormányrendeletnek a kiadása előtt megkapták, amely szabályozza a városi tisztviselők fizetését, de amely a szerzett jogokat nem érinti.) Tájékoztatás céljából közli a miniszter, hogy a jövőben jóváhagyás nélkül semmiféle külön illetmény nem utalható ki. Megállapítja, hogy a hivatalos kiküldetések alkalmával a város hatósága olyan kiadásokat is elismer, amelyet az állami alkalmazottakra vonatkozó kormányrendelet nem engedélyez. Felhívja ennek alapján a város közönségét, hogy a kiküldetésekre vonatkozó városi szabályrendelet egyes rendelkezéseit hozza összhangba a kormányrendelettel.

Kifogásolja a miniszter, hogy

a város hatósága tulzatosan nagy összegeket utaltványoz ki egyes esetekben elszámolandó előleg címén

és ezeket az előlegeket az érdekelt tisztviselők rendszerint csak késedelmesen számolják el. Utasítja a miniszter a város hatóságát, hogy kötelezze az érdekelt tisztviselőket a három hónapon belül való elszámolásra.

A városi pénzkezelést *tulagósan decentralizáltak* minősíti a belügyminiszter és felhívja a város közönségét, hogy a külön pénztárakat csak is ott és akkor tartsa fenn, ahol annak fentartását a közérdek feltétlenül megkívánja. A városi pénztár kezelése és a pénznaplók vezetése a miniszter leirata szerint *nem felel meg a követelményeknek*, kiküldöttje

sok felületességet és könyvelési szabálytalanságot tapasztalt,

amiért felhívja most a város hatóságát, hogy ezen a téren is sürgősen teremtsen rendet.

Külön foglalkozik a belügyminiszter a városi üzemek dolgaival és kifogásolja, hogy a zárszámadásból és az üzemek főkönyveiből nem állapítható meg az üzemi alkalmazottak járandóságai címén kifizetett összeg nagysága. Fektessenek fel tehát az üzemek segédkönyvet, ha másként nem megy és az üzemi alkalmazottak kifizetett járandóságait egyéenként tüntessék fel benne. A városi üzemek köz-

gyankor felüljön a katedrára valami tekintélyes iparos polgártárs és az számon vegye a tanítótól, mit adott tíz hónapon keresztül tízszer tíz koronáért.

Az én vizsgabiztosom nagyon tekintélyes volt. Igen mérgesen nézett rám és szigorúan leszamarazott az inasaimon keresztül. Hiszen a szó köztünk maradjon, meg is érdemeltük. Ha Ali Babá adhattam volna föl a negyven rablóval, nem lett volna semmi baj. De így bizony nemcsak a gyerekek ökögték-bakogtak, hanem nekem is égett mindakét fülem.

A váratlan fordulatot maga a vizsgabiztos provokálta ki, nagy emberek szokása szerint elkapatván magát a hatalom által. Egy suszterinással számlát íratlak a nagy táblára. Legnagyobb megilletésemre egész rendesen megcsinálta. Gyana-kódtam ugyan, hogy nem én tölem tanulta, de hát ahhoz öte tekintélyességének semmi köze.

— Derék gyerek vagy, — veregettem meg a fiu ragados képét.

— Számár vagy, — harsogott le ránk a tekintély a katedrálról. — Miért írjad a májust kis mó-vel? Még azt se tudod, hogy a személi neveket nagy mó-vel írják?

Addig csak keresztben feküdt bennem az ördög, de most talpra ugrott. No megállj, tekintély, majd imponálok én neked mingyárt úgy, hogy megrepedsz bele!

Kiintettem egy szemfüles borbélyinást.

— Te tudod, mi az a halcinált szóda, ugy-e? — néztem rá erősen.

A gyerek rám bámult, de ahogy a szemem sarkával odasugtam neki, bátran megfelelt.

— Tudom.

— No?

— Az az erős szóda.

— Ugy van, — intettem rá lelkesen és lelkesítve. Hát mit csinálnak abból az erős szódából?